

İtaliyanın "Notizie Geopolitiche" analitik portalında Roma Sapienza Universitetinin Avropa tarixi üzrə fəlsəfə doktoru Dariush Rahiminianın "Azərbaycan. Üçtərəfli bəyanatdan 300 gün sonra Qarabağda bərpa işləri" sərlövhəli məqaləsi dərc olunub.

İtaliya mətbuatında Qarabağda bərpa və quruculuq işlərindən bəhs edən məqalə dərc olunub

Azərbaycanın İtaliyadakı səfirliyindən verilən məlumatda bildirilir ki, müəllif məqalədə Ermənistanın hərbi təcavüzü nəticəsində Azərbaycan torpaqlarının bir qisminin ötən əsrin 90-cı illərində işğal olunmasından, ötən il Azərbaycan ordusunun zəfər yürüşü ilə işğal altındaki torpaqların azad edilməsindən və 2020-ci ilin 9 noyabrında imzalanmış üçtərəfli bəyanatla hərbi əməliyyatların dayandırılmasından bəhs edir.

Qeyd edilir ki, Azərbaycan bu ərazilərdə bərpa, yenidənqurma və müharibədən sonrakı reintegrasiya mərhələsinə başlayıb və bir milyon azərbaycanlı məcburi köçkünün öz yurdlarına qayıtması üçün ərazi minalardan təmizlənir. Bu xüsusda, ötən 300 gün ərzində atılmış mühüm addımlardan təfərrüatlı şəkildə bəhs edən müəllif ilk olaraq Qarabağ və Şərqi Zəngəzur bölgələrində 15 min

hektardan çox ərazinin minalardan təmizləndiyini, üçtərəfli bəyanatın imzalanmasından sonra 160-a yaxın azərbaycanlı mülki şəxsin işğal dövründə Ermənistan tərəfindən basdırılmış minaların partlaması səbəbindən həlak olduğunu və hərbi əməliyyatların başa çatmasına baxmayaraq, Ermənistanın minalanmış ərazilərin xəritələrini təqdim etməkdən imtina etdiyini diqqətə çatdırır.

Digər mühüm addım kimi 2021-ci ilin 5 sentyabr tarixində işğaldan azad edilmiş ərazilərdə 7 ay ərzində tikilmiş birinci hava limanı olan Füzuli Beynəlxalq Hava Limanına Bakıdan "Azərbaycan Hava Yolları"na məxsus ən böyük "Airbus A340-500" tipli sərnişin təyyarəsinin eniş etdiyini qeyd edən müəllif həmin gün, eyni zamanda "Silk Way" aviaşirkətinə məxsus ən böyük yük təyyarələrindən biri olan "Boeing 747-400" tipli hava

gəmisinin də Füzuli hava limanına eniş etdiyini və bu təyyarə ilə Qarabağa ilk dəfə hava yolu vasitəsilə yüklərin çatdırıldığını vurğulayır. Laçın və Zəngilanda da hava limanlarının inşa edildiyini bildiren müəllif bununla "Azərbaycan Hava Yolları"nın

Qarabağ və Şərqi Zəngəzurda yeni həyat qurmaq istəyən məcburi köçkünlər üçün iş yerləri təklif edən ilk şirkətlərdən olduğunu qeyd edir.

İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə avtomobil yollarının inşası ilə bağlı həyata keçirilən layihələrə diqqət çəkən müəllif bu istiqamətdə işlərin intensiv şəkildə davam etdiyini, 2,4 və 6 hərəkət zolağından ibarət Əhmədbəyli-Füzuli-Şuşa "Zəfər" yolunun, Şükürbəyli-Cəbrayıl-Hadrut, Xudafərin-Qubadlı-Laçın-Xanlıq-Qubadlı, Horadiz-Cəbrayıl-Zəngilan-Ağbəd, Bərdə-Ağdam, Toqanalı-Kəlbəcər-İstisu kimi yolların çəkildiyini, çətin relyefi nəzərə alaraq həmin yolların üzərində körpü və tunellərin də inşasının aparıldığını bildirir. Üçtərəfli bəyanatda nəzərdə tutulduğu kimi, bölgənin iqtisadi cəhətdən integrasiyası üçün kompleks bir dəmir yolu şəbəkəsinin qurulmağda olduğunu vurğulayır.

Görülən işlər arasında şəhərsalma sahəsində aparılan fəaliyyətdən bəhs edən müəllif yerlə-yeksan edilmiş, "ruhlar şəhəri" və ya "Qafqazın Xirosiması" kimi tanınan Ağdam şəhərinin baş planının artıq təsdiq edildiyini, Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı Şuşa şəhərində bir çox tarixi binaların və abidələrin, habelə "Xarıbülbül" və "Qarabağ" mehmanxanalarının bərpa edilərək istifadəyə verildiyini, şəhərdə yeni yaşayış kompleksinin, çoxsaylı bərpa və tikinti layihələrinin icrasına

başlanıldığını bildirir.

Müəllif, Zəngilanda həyata keçirilən "Ağıllı kənd" layihəsinin 2022-ci ilin əvvəllərinə qədər yekunlaşacağını vurğulayır. Müəllif azad olunmuş ərazilərdə kənd təsərrüfatının inkişafı istiqamətində tədbirlərə başlanıldığını, bu xüsusda Ağalıda "Ağıllı kənd" layihəsi çərçivəsində İsrail və İtaliya şirkətlərinin birgə əməkdaşlığı ilə heyvandarlıq və südcülük müəssisələrinin qurulması istiqamətində iş aparıldığını qeyd edir.

Məqalədə, həmçinin Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyi tərəfindən işğaldan azad edilmiş ərazilərdə 1376 tarixi abidə və arxeoloji əhəmiyyət daşıyan yerlərin müəyyən edildiyi, onların bərpası istiqamətində mühüm addımların atıldığı diqqətə çatdırılır. Ərazilərin vaxtilə işğalı səbəbindən keçirilməsi dayandırılmış bəzi ənənəvi mədəni tədbirlərin də yenidən bərpa edildiyini qeyd edən müəllif, bu xüsusda Şuşada "Xarıbülbül" Musiqi Festivalı və Vaqif Poeziya Günlərinin təntənəli şəkildə keçirildiyindən bəhs edir.

Azərbaycan hökumətinin azad edilmiş əraziləri yaşıl enerji zonası elan etdiyini bildiren müəllif bu xüsusda, İtaliyanın Ansaldo və Böyük Britaniyanın BP şirkətləri ilə bağlanmış müqavilələrin bölgədə alternativ enerji mənbələri üçün əsas yaratdığını vurğulayır.

Azərbaycanın qısa müddət ərzində böyük uğurlar əldə etdiyini bildiren müəllif məqaləsini bu fikirlərlə yekunlaşdırır: "Ermənistanın işğalı ilə 30 il ərzində faciəyə məruz qalan, viran olunan və sistemə məhv edilən torpaqlarda onların azad edilməsindən keçən cəmi 300 gün ərzində həyatın bərpası ilə bağlı Azərbaycanın əldə etdiyi mühüm nəticələr bu ərazilərin Azərbaycana məxsusluğunun bariz nümunəsidir".

Məqalə ilə aşağıdakı keçiddən tanış olmaq mümkündür:

<https://www.notiziegeopolitiche.net/azerbaijan-la-ricostruzione-del-karabakh-300-giorni-dopo-la-dichiarazione-tripartita/>